

המדיר פרק שביעי כתובות

עז.

עין משפט נר מצוה

א מיי פ"ה מהל' אשוח
 ה"ב סמך עשין מח
 טו"ש"ע א"ה"ע ס"ר לט טע"ד
 זכ"ה"ו וס"ר חק טע"ה וס"ר
 קנד טע"ה זכ"ה"ה:
 בא ב ג מ"ה ט"ה י"א
 סמך טע"ה טע"ה טע"ה
 ס"ר קנד טע"ה ז:
 סב ד ה מ"ה ט"ה י"א
 טו"ש"ע טע"ה טע"ה א:
 ב"ג ו מ"ה ט"ה י"א טו"ש"ע
 טע"ה טע"ה ז וס"ר קסה
 טע"ה ז:
 ב"ד ז מ"ה ט"ה י"א י"ג
 סמך טע"ה טע"ה טע"ה
 טימן טע"ה ז וס"ר קנד טע"ה
 ז וס"ר קסה:
 ב"ה ח מ"ה ט"ה י"א
 ל"ב"ד סמך קסה טע"ה טע"ה
 ס"ר טע"ה א טע"ה י:
 ב"ו ט מ"ה ט"ה י"א
 אשוח ט"ה ז סמך עשין
 מט טו"ש"ע טע"ה ס"ר קנד טע"ה
 ו זכ"ה"ה וס"ר י"ג:
 ב"ו י מ"ה ט"ה י"א טו"ש"ע
 טע"ה טע"ה א:

אבל במוזין גדולים כופין אותו להוציא. גבי איש ליכא למימר
 דמסמחה עשה של אשה דאיש אינו עשה של אשמו כפרתי
 זריש מכלתין (דף צ"ג ד"ה מנאל): **כופין** אותו להוציא. נראה לר"י דיוצא
 ויתן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו כמו זבאה מממת טענה

דמשמע כחוק זבאה על יצמתו (יצמות
 סה: דנותן כתובה אע"פ שמגרשה
 בעל כרחו וצמוספתא קמני זבאה
 אמוזין דהכא יוציא ויתן כתובה:
סבורה הייתי שאני יבולה לקב"ה.
 קלת תימנה דלס כן כל
 אשה מערס ומשאנו כדי שיתן לה
 כתובה שמתאר איני יכולה לקבל
 ויגרשנה ושמא נמקוס שיש חשש
 ערמה לין לה כתובה: **אל"ה** א"ר
 יהודה קשיא. תימנה דלמאי לא משני
 דהא דלמך רב יהודה (למך שמואל)
 המקמץ לואת כלבים היינו זורסי
 קטן דצפרק מי שמטו (זכרות סה)
 משמע דליכא לואת כלבים בעיבוד
 עורות דמינא התם סג לנג לואת אדם
 קריאת שמע על כנגד לואת כלבים
 ולא כנגד לואת אדם כ"ו זומן שנתן
 למוך עורות: **ל"ר"ג** נשא אשה
 ושהה עמה עשר שנים. ואל"ה דמקסי
 ליה זרימא דשליה זבאה על יצמתו
 (יצמות ס"ד). דמילא נשא אשה ושהה
 עמה עשר שנים ולא ילדה אינו ראשי
 לנעול יוציא ויתן כתובה ונראה לפרש
 דלשון יוציא לא משמע ונראה אלף
 דזכר שממנה עס אשאה שלא ליה
 אכל התם דקמיני יוציא משום ציטול
 פריה ורביה לא משמע דכופין:
 הדרן עלך המדיר

נכפה חולי שממנו נופל לארץ ויש לו זמן לנא: **כמוזין** שנספר
 דמי לפי שנהרת ציוס ומנה מללאת בין הכריות: **בתנ"י** מוזין
 גדולים. מפרש בגמרא: **גב' נולדו**. משנאשה: **ומי אמר ר' יוחנן**
הכי דהלכה כרצו שמעון זבאה לחודא והא זבל מקוס שנה קאמר:
עזר ולין ולין זבאה אחרונה. ערב זבג
 פשוטי' (א) זבג זמי שחמו קורדיקוס.

ר'איה אחרונה זבנהדרין צפרק זה
 זורר' וזשתי ראיות נחלק הלכה כמותו
 זבאשונה ולא זבאחרונה אמרו לו
 זבאה ר'איה אמר אין לי ר'איה כ"ו:
בתנ"י בעל פוליוס. מפרש
 זבג"ו: **המקמץ והמלרף נחשם**. מפרש
 גימ'. וכולן מפני שאמונות מסרחת
 הים: **שממקפו**. לשון המק זבגו
 (וכישי ד): **גב' לא פסק פומיה**.
 סימנא דשמואל ריח הפה אמר: לא
פסק פומיה מכוני פיקין. תמיד
 היה שגור צפיו: **פיקי' לך מסני'**.
 דקא חשיב לכו זבג"ו: **המקמץ לואת**
כלבים. לא ידעתי (ס) מה זורך זה
 אכל זבאשונה זבאשון שזין זבס
 הזגדים לפני זבוסן יוס או יומיס:
זבאמא מסני' לא קשיא. אצרימא
 דליכא למימר האי דחשיב ליה זבתי
 הכי קאמר אהד זורסי קטן דהיינו
 מקמץ ואהד זורסי גדול: **זורסי**
קטן. שהוא עני ויש לו עורות מעט:
 הכי גרסינן ונאי היא דפני המקמץ
 זה זורסי ונאי היא אומייה ו**המקמץ**
לואת כלבים והכי גרסי' לה זבוספתא.
 והא דרבי יוסי זבתי יהודה מלמא
 אחריתי קאמר וסס היא שנויה: **חשלי**
דווי. מחשלין ומרדדין נחשט ועושין
 ממנו יורות ומסרתי הוא: **מעיקרו**.
 ממקוס מולאו מן הארץ: **אכסו**
שערי. האכילוהו שעורים זבמה.
 כל הנאלך שלא זכרתי קרי ליה
 כוסם: **וקאמר לה**. להא מילמא
 דרז: **משמיה דר' יוחנן**. דליהו נמי
 כרז קצירא ליה: **אין מעשין**. אין
 כופין להולא: **אין כופין**. דלא כפינן
 אפריה ורביה: **ואלו שנופין**. הני
 אין אפריה ורביה לא: **זבאמא לרז**
אסי. לא תקשי הא דלא חשיב
 פסולות זבמתימא דליכא לטנויי:
דרבנן קפני. הן דליסורא דדכו
 לא כתיבא זבאורייתא: **ליסני נשא**
אשה ושהה כ"ו. דמלאורייתא לא
 מיניבא לפסוקא דלפטר ליקח לו אשה
 אחרת אללה אכל מרדכין קאמר
 דכל כמה דליתא להא גזיה לא
 נסיב אחריתי: **הא זמילי**. אפריה
 ורביה זמילי מייסרין דזשוני לא
 דקני ליה אכל הנין דזשוני נמי
 דקני ליה שאי אפשר לה לקבל:
 התם

(א) [רש"ל"ן] (ב) גיטין לה. עה.
 כ"ק סט. ז"ב קשה. סהדרין
 לא [ב"מ לה: זכרות כ"ד].
 (א) [ב"מ לה: ז"ב] (ב) [ג' מוס'
 לעיל ע. ד"ה יוציא].
 (א) [מסכתא פ"ו].
 (א) [מסכתא פ"ו]. (ב) [ב"מ לה: זכרות
 עקב חשן ז' גרס אמר ר'].
 חשלי דוין. (ה) לעיל סה.
 (ט) [לעיל ע"ב. לקמן פ"ו].
 (י) [זבאה"ש אשאה אמר ר"י].
 אמר רב אין וכו' אכן זבאה"ש
 אשאה רב שמי ולבמה"ל
 אפי וי"א זבאמלמא ז' מולדת
 סימן ז"ו. (ז) [ב"מ קטנ'].
 (ח) [גיטין ע"ד]. (ט) [דף לה].
 (י) [ג' אמר ר"ה ה"ה הכי גרסינן].
 (א) [וג' זכרות סה. זומן שש
 הן עורות פירשי' דקאי
 אשאה כלבים וע"ע זבג"ו ד'
 ז' המקמץ זב"ה
 זב"ה זכרות וכו' ואמר מי
 נחמן כהן עורות שקורין כ"ו
 וע"ע רש"י זבג"ו זכרות סה
 ד"ה זכרות ששזין א"ת
 הגדיס יוס או יומיס זבואת
 כלבים וכו' רש"י עוד ע"ע י"ג.
 ד"ה מן הממקץ י"ג].

תורה אור השלם

1. בד"ק ר"ה י"ג יוסר עבד
 ב"י יבין ואין מענה:
 משלי כ"ט ט

הנהרות הב"ח

(א) גמ' ואלו הם מוזין
 גדולים. ז"ב מאלן עד אשמת
 הוא חמור ומתיבתא אמר
 ממחל גמלא ויכ"ה כס"י
 וכו' [ק"ף]:

מוסף רש"י

זה המקמץ צואת כלבים.
 זכרו, ואומר אני כי נתקן סין
 ערות שקורין קורדיקין
 שמענין און זבואת כלבים
 (תנינה ד' אין אדם דר'
 עם חלל בכפייה. מן
 קוסה אמת [קטן ט' ז' זמן
 כל אהד ששלא יסמר זשטו
 [ע"ע ש"ל].

תוספות ר"ד

נמצא דס ולא נמצא שם ללד
 אע"פ שיש ג' ימים שמכרה
 לו הדרב ספק שילא אחרי
 שמכרה לו הטרפה וי"ל נמי
 טרם שמכרה לו הטרפה
 אע"פ דאיכא ג' ימים שמכרה
 לו ו"א מולא אשמה שם
 בתוך ז' ינק שיש נקב
 שאינו מגדיל לים רבים
 ולא בריות לן אשמה כפחות
 מג' ימים לא מגדיל. ו"ה
 נמי אם נמצא גלד ויש לו
 יותר מג' ימים שמכרה לו ויש
 ספק דברו ואין ידוע אימתי
 נטרפה אם קודם שמכרה
 או אחר שמכרה שאין ברור
 לנו שהגלד בג' ימים נעשה
 לא פחות ולא יותר אלא
 שבפחות אינה נעשה אבל
 על היתר טעם הוא. והאי
 דאמרת המע"ה לא תימא ר"י
 הוא ולא ר"ג אלא אפילו ר"ג
 מורה דאע"פ דלמכור אין לו
 חזקה דגופא למימרי אוק
 בהמה אחזקה וכושיה דהוא
 בשעת מכירת אפ"ה ליה לוא טעין
 דלינא דהמע"ה. וסתמא קאמר כן
 לא יחייב טבח דמי בעל בהמה
 כדמיא אע"פ שהדבר ידוע שאלו
 הדימים של טבח הוו לא מצרכי'
 לבעל בהמה להביא אלא לטבח
 שהוא מוציא מכירו ו"ה במחליף
 פרה בחמור כיון שהוא טרש
 כפרה על בעל הפרה
 שהוא בא להוציא להביא ראייה
 ואי לא יחייב טבח דמי בעל
 בהמה להביא ראייה ואלא יחייב
 טבח דמי בעל בהמה הוא המוציא
 אבל לעולם אי יחייב דמי על בעל
 בהמה להביא ראייה. ואקשי'
 ומאי פסקה למה שנה המוציא
 על בעל בהמה לכרו (איהו) [דאטון]
 קמ' לן זבאמא ככל דימנא
 באשראי ובין זמנן דרביה דמיה
 הווי הטבח מוציא. ואתא רבי ב"י
 ואמר לא תציתו ליה להני כללי
 דכילי יהודה אחי משמיה דשמואל
 הכי א"ש של שולר' ס' ברשותו
 עליו להביא ראייה פ"י אע"פ
 דבעל החמור מוחזק דברר הידוע
 שהוא חתירו וס' הספק נולד
 ברשותו של בעה"פ שהרי אחריו
 שמשך את הפרה נולד לנו זה
 הספק על בעל הפרה להביא ראייה
 ומתני' דכלה מייסין ליה דהוא
 אילבא דר"ג דאילו בתר חזקה
 דגופא היכא דטענה טענה כ"ו
 ומ"ש וישא מסיפא הוא גם כרישא
 איכא אשח חזקה דגופא אלא
 כדחתיבה רבה דלא [קו"ף] כ"ו
 דאילו בתר חזקה דגופא ומצריך
 לבעל להביא ראייה אלא היכא
 נולד דלפסוק ברשותו של בעל
 שכבר נכנסה ברשותו אבל כל
 זמן שהיא בבית אביה כיון שהספק
 נולד ברשותו עליו להביא ראייה
 אע"פ שיש לו חזקה דגופא וגם
 הכא אין ע"ה שביא ראייה אפ"ה
 כיון שהספק נולד ברשותו עליו
 להביא ראייה ולא מיבעי' היכא
 דבעל

תוספות ר"ד (המשך)

החמור תפשו כפרתו שעל
 בעל הפרה להביא ראייה אלא
 אפילו אם היה הוא תפשו
 כגון שמכרה לו במנה ותפשו
 לו קנין שכ"מ ששומר החמור
 הוא ברשותו על הלוקה
 להביא ראייה ואי לא מייתי
 ראייה יחייב דמי לבעל החמור
 מפני שהספק נולד ברשותו
 של לוקח שמשעה שתפשו
 על בעל החמור קנין עמד החמור
 ברשות הלוקה והילכך על
 הלוקה להביא ראייה והכי
 מוכח לקמן מדאובנין ליה
 ממתי' דאמר' המע"ה ואי
 דלא יחייב טבח דמי בעל
 בהמה מיייתי ראייה ומפיק
 ואמאי ספק ברשות טבח
 אחיליד ומתוך דייביה טבח
 דמי ודואו נקירא המוציא וה"ה
 נמי דאי לא יחייב דמיה עליו
 להביא ראייה ואי לא מייתי
 ראייה יחייב למיפרע לבעל
 בהמה כיון שהספק נולד
 ברשות הטבח ומאי פסקא
 סתמא דמילתא (ב) בעל בהמה
 דלא יחייב איניש דמיה לא
 יחייבין ליה מרשותא. וכו' ר"י
 ד"ל איכא למיד' ליתא להא
 דרמי דהא אובנין עליה
 ואע"פ דפריך הואו פירקא
 שניורא בעלמא הוא ולא
 סמכי עליה אלא בין נולד
 הספק ברשותו של שאל נולד
 ברשותו המע"ה ואי לא יחייב
 טבח דמי בעל בהמה צריך
 לאחורי ראייה ואיכא מיד' האי
 מתי' זבלה קנין דמייסע ליה
 לרמי ב"י מילא שמינן
 דפירוקא דרמי דוקא היא
 ולא שניורא בעלמא דאי
 לא תימא הכי קשויי ה"ל
 אה"ל הלכך ה"ל כרמי ומלשון
 ראשון נ"ל וכו' היכי דמילתא
 דר"י לא מתוקמי' שפיר ה"ז
 מילתא דרמי לא מיתרעה
 שפיר ולא הווי כלה שיעתא
 לא לר"י ולרמי לר"י לא
 הווי שיעתא דמי קמני במתי'
 כלה בבית אביה לקידושין
 ולכתובה קמני דבעי לאתויי
 אב ראייה ומפיק אבל קידושין
 שחן תחת ידיו לעולם איכא
 לך גלד בעי מיייתי ראייה
 וה"ה ה"ז גבי פרה כיון

משנישאו נולדו ועל כולן אמר רבי מאיר אע"פ שהתנה עמה יכולה היא
 שתאמר סבורה הייתי שאני יכולה לקבל ועכשיו איני יכולה לקבל ה"חכ"א
 מקבלת היא על כרחיה חוץ ממוכה שחין מפני שממקתו מעשה בצידון
 בבורסי אחד שמת והיה לו אח בורסי ואמרו חכמים יכולה היא שתאמר
 לאחיק הייתי יכולה לקבל ולך איני יכולה לקבל: **גמ'** מאי בעל פוליוס
 אמר רב יהודה אמר שמואל ריח החוטם במתניתא תנא (ס) ריח הפה רב
 אסי מתיי אפיכא ומנח בה סימנא שמואל לא פסיק פומיה מכוליה
 פירקין: והמקמץ: מאי מקמץ אמר רב יהודה זה המקמץ צואת כלבים
 מתיב' (מ) מקמץ זה בורסי ולמעמקד תיקשי לך מתניתין המקמץ והמצרף
 נחושת והבורסי בשלמא מתניתין לא קשיא כאן בבורסי גדול כאן בבורסי
 קטן אלא לרב יהודה קשיא תנאי היא דתניא מקמץ זה בורסי ויש אומרים
 זה המקמץ צואת כלבים: והמצרף נחושת והבורסי: מאי מצרף נחושת
 רב אשי אמר חשלי דודי רבה בר בר חנה אמר זה המחתיך נחושת
 מעיקרו תניא כוותיה דרבה בר בר חנה אייהו מצרף זה המחתיך נחושת
 מעיקרו (נ) אמר רב האומר איני זן ואיני מפרנס יוציא ויתן כתובה אול ר'
 אלעזר אמרה לשמעתיא קמיה דשמואל אמר ואכסוה שערי אלעזר עד
 שכופין אותו להוציא יכפוהו לזון (ס) ורב אין אדם דר עם נחש בכפייה כי סליק
 רבי זירא אשכחיה לרבי בנימין בר יפת דיתיב וקאמר לה משמיה דרבי
 יוחנן אמר ליה על דא אכסוה שערי אלעזר בבבל אמר רב יהודה אמר רב
 'אסי אין מעשין אלא לפסולות כי אמריתא קמיה דשמואל אמר כגון אלמנה לכהן גדול וגרושה וחלוצה לכהן
 הדינא ממזרת ונתניה לישראל בת ישראל לנתין ולמזמר אבל נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה אין
 כופין אותו ורב תחליפא בר אבימי אמר שמואל אפילו נשא אשה ושהה עמה י' שנים ולא ילדה כופין אותו תנן
 אלו שכופין אותו להוציא מוכה שחין ובעל פוליוס בשלמא לרב אסי דרבנן קתני דאורייתא לא קתני אלא
 לרב תחליפא בר אבימי ליתני נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה כופין אותו אמר רב נחמן לא
 קשיא הא במילי הא בשוטי מתקף לה רבי אבא יבדברים לא יוסר עבד אלא אמר רבי אבא הא והא יבשוטי

בעל החמור תפשו בה לא בעי ראייה ועל בעל הפרה להביא ראייה ולרמי נמי לא הווי שיעתא אילבא דרבא דה"ה
 טעמא מפני הספק ברשותו הוא דר"א פליגי עליה ותלה טעמא דמתני' משום דהוי מנה לאבא בידך אבל אי הווי כבורת אע"פ
 נולדו ס' ברשותה אולינן בתר חזקה דגופא וק"ל ה"ל כ"ו"א דהווי בתרא הילכך ה"ז אע"פ שנולד הספק ברשותו לוקח א' לא יחייב
 דמי בעל בעל החמור להביא ראייה ודפחט קבעינן הלכתא דכל שהוא טרש כפרה על בעל הפרה
 ודלא (כרמי) [כרב יהודה] ואי לא יחייב דמי בעל בהמה להביא ראייה ודלא (כר"י) [כרמי] וד"ה ה"ז הווי דינא בחמור שאם
 מן בעל החמור את הפרה על בעל הפרה להביא ראייה ואי לא משך כגון שהיה בקנין על בעל החמור להביא ראייה ומתני' זבלה
 לא דמיה להאי דינא כלל משום דבהאי דינא לא אולינן בתר חזקה דגופא משום דהוא טענה שמא ומורה בה ר"ג ובמתני' זבלה
 דאי טענה כרי [לא] אולי' בתר חזקה דגופא משום דהווי מנה לאבא בידך כדחתיבה ר"א דהוא בתרא: והכ"א ב"א וכו' במוזין
 שבגלו ראה ותפסי' הוא אבל ר"מ סבר שאפילו במוזין שבגלו יכול לטעון ולומר סבר הייתי שאני יכול לקבל כדאמר' בגמרא
 לקמן במילתיה דרשב"ה הוה ששתתני' הוה שנתפייסתי בהן ומחלתי שחזקה אין אדם מתפייס במוזין אלא סברתי שנע"ז אסכול
 מאהבה אמר כעשוי אין מחקבל הדרב כלבי והכי אמר' לקמן בפירקין (ג) דקשי' מאי וחכמים כברי כיון דהא ועיפסי' אין זו
 טענה: א"ר ונכפה כמוזין שבספר דמי הו"מ דקביע' ליה זמן אבל לא קביע' ליה זמן כמוזין שבגלו דמי וה"ל כחכמים: **מתנ"י**
 האיש שנולדו בו מוזין אין כופין אותו להוציא רשב"ג אומר ב"א במוזין קטנים אבל במוזין גדולים כופין אותו להוציא.
 פ"י לא מיבעי' אם היה בו קודם לכן שראת אותו האשה ונתפייסה בהן שאין כופין אותו להוציא וליתן כתובה. ואם היא

(א) ז' בעל בהמה כל כמה דלא ילדה ליה דמיה לא יסיי בהמה ממנו. (ב) נראה לר"י לקמן בפירקין דקאמר ר"מ יכולה היא שתאמר סבורה הייתי וכו'.